

TILSYNSERKLÆRING 2014-2015
RUDOLF STEINER SKOLEN ODENSE
Skolenr.: 461054

Efter valg på årsmødet 2010 er det eksterne forældrevalgte tilsyn i skoleåret 2014-15 for Rudolf Steiner-Skolen i Odense gennemført af psykolog Jesper Thybo. Tilsynet har fundet sted i henhold til lovgrundlaget og opfylder det fastlagte tidsmæssige omfang og fordeling på klasser og forskellige fag.

Det er mit femte år som tilsynsførende og jeg har i år valgt at følge samme fremgangsmåde som ved sidste års tilsyn. Tilsynet har været ført over tre skoledage efter en i forvejen tilrettelagt plan. Det har givet mulighed for på forhånd at gennemgå Folkeskolens og Rudolf Steiner Skolens fagplaner, hvad angår fagligt indhold og undervisningens del- og slutmål. I løbet af de 3 dage på skolen har der forud for timerne været en kort samtale med lærerne, hvor klassens aktuelle ståsted i undervisningsprogrammet er drøftet, ligesom det har været muligt at stille spørgsmål af faglig, pædagogisk og generel karakter. I nogle af timerne er jeg kommet ind i klassen midt i undervisningsforløbet.

Lærerkollegiet generelt og lærerne i de enkelte klasser har taget godt imod den tilsynsførende, og besøget i klasserne har været præget af åbenhed og god udveksling.

Konklusion

Det er den generelle vurdering at:

- elevernes standpunkt i dansk, matematik, engelsk og historie
- skolens samlede undervisningstilbud

fuldt ud står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Det er endvidere det entydige indtryk at

- skolen på udmærket vis forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre.
- undervisningsmaterialerne er af god kvalitet.

Skolens undervisningssprog er dansk.

Handlingsplan

Tilsynet er gennemført i overensstemmelse med nedenstående handlingsplan.

Generelt

1-2 møder årligt med referencegruppen: Rikke Heisselberg, Marie-Louise Platz Becker og Jan Hass.
Gennemsyn af Lov om friskoler.
Gennemsyn af meddelelsesblad.

Gennemsyn af skolens vedtægter.
Gennemsyn af undervisningsplaner for fagene.
Gennemsyn af skolens hjemmeside.
Opmærksomhed på mediernes dækning af friskole-området.

Specifikt

Forud for tilsynet er der afholdt møde med skoleleder Grete Black, hvor skolens generelle udvikling og undervisningens niveau samt specifikke tiltag har været drøftet. Herunder skolens arbejde med ”forårs-SFO” efter initiativ fra Odense Kommune samt ny skoleleder fra næste skoleår. Grete Black stopper og Jakob Henriksson bliver ny skoleleder.

Endelig har der været besøg på udstillinger, hvor eleverarbejder fremvises f.eks. fremlæggelse af årsopgaver, overværelse af koncerter, skuespil og årstidsfester, når det er muligt.

SKOLEBESØG

I tilsynsperioden har jeg fulgt undervisningen på skolen torsdag den 26. februar, onsdag den 4. marts og tirsdag den 10. marts 2015.

Torsdag den 26. februar

8.05-8.50 1.kl. hovedfag/dansk
8.50-9.10 Børnehaveklassen
9.10-9.55 4.kl. hovedfag/geografi
10.15-11.00 5.kl. engelsk
11.00-11.45 6.kl. tysk

1.klasse dansk

Første dag i årets tilsyn starter passende i første klasse, hvor klasselokalet er pyntet med børnenes fastelavnsris, som skal bruges ved fastelavnsfest på lørdag. Én af eleverne har et par krukker med til at stille risene i. Klassen går i gang med at tage stolene ned og gøre klar til dagens undervisning. ”Hvem er du – er det dig, der skal kigge på?”. Nysgerrigheden er stor og umiddelbarheden ligeså. ”Jeg har burger med i madpakken”, må en anden elev bare fortælle. ”God morgen første klasse.” og klassen svarer i kor ”godmorgen Sara”. Klassen samler sig godt, når læreren går i gang og der synges forskellige morgensange og siges vers. ”Morgenstund har guld i mund” afløses af ”Lul lul rokken går” ligesom ”Kalender-vender tage” også synges. Der arbejdes med opmærksomhed, vågenhed og fokus, som på dette klassetrin nemt forsvinder for en stund, når eleverne bliver optaget af små ting eller hinanden og igen må kaldes tilbage. ”Hvornår skal man komme til den fastelavnsfest?” spørger en elev eksempelvis, mens der arbejdes med dag, måned og årstid. Herefter trænes der bogstaver, bogstavlyde og stavning. Bordene kommer ud til siden og eleverne samles i rundkreds, hvor de hver får et kort med bogstav på, som hver enkelt skal sige lyden på, hvorefter øvrige elever skal forsøge at gætte bogstavet. Efterfølgende tegner eleverne bogstaver på ryggen af hinanden, som de skal gætte. Der kan godt snige sig et lille klem i siden, ind i bogstav-tegningen.

Børnehaveklassen

Børnehaveklassen er i dag delt op i to grupper, hvor den ene er ude at lave bålsuppe til frokost og den anden gruppe er indenfor og skal male. Udenfor skrælles og snittes forskellige grøntsager og der er tændt bål. Nogle elever leger og passer bål, mens en gruppe skræller og snakker med læreren. Indenfor er eleverne stille i gang med at finde malergrejet frem og går i gang med dagens akvarel. Børnehaveklassen er yderligere blevet integreret i skolen ved at have overtaget det tidligere 1. klasses lokale. Integrationen ved at have lokalet er vigtig, ligesom det sparer både børn og lærere en masse bøvlet bevægelse mellem forskellige lokaler og den lille sal. Lærere og elever er meget tilfredse med det nye lokale.

4. klasse hovedfag/geografi

Danmarkskortet er rullet ud ved tavlen og fokus er midt og sydsjælland. Knudshoved-odde – ”der er klokkefrøer dernede og de er fredet.” Der er også grønbroget tudse og oldtidsting som stendysse og sættestue. Eleverne repeterer gårsdagens undervisning og der er stor deltagelse. Præstø – ”der fangede de sild, som blev solgt på skånske markeder.” Herefter fortæller læreren om Slagelse som blev grundlagt på gammelt hedensk kultsted og her slog man egen mønt fra år 1000. Sorø, hvor Skjalm Hvides sønner grundlagde et kloster til benediktiner-munkene i år 1142 og Ringsted som i vikingetiden var et helligsted, hvor folk kom og ofrede til deres guder. Eleverne spidser ører og det er tydeligt, hvordan fantasien stimuleres og børnene lever med og deltager. Der er også en lille historie til madpakken.

5. klasse engelsk

”Please, find your textbook.” Der er engelsk på skemaet i 5. klasse og der læses ”A story from England” af D. Wilkingthon. Hænder ryger op for eleverne er ivrige for at få lov til at læse op. Der læses på skift og stilles spørgsmål til teksten bagefter. ”Answer with a whole sentence”, eleverne må styres samtidig med de er ivrige. Nye sidder af teksten læses og gennemgås og ord forklares. ”cats have fur but people have skin”. Eleverne er godt på vej ind i det engelske sprogs finurligheder.

6. klasse tysk

Der arbejdes med Goethe-tekst „Erlkönig“, ”Wer reitet so spät durch Nacht und Wind? Es ist der Vater mit seinem Kind”. Teksten læses højt i fællesskab og drøftes. Herefter er det tysk-øvehæfte. ”tredje person både en- og fler-tal er der I ofte laver fejl – vær opmærksom.” Læreren gør klar til bøjning af verber og giver eleverne en sidste motivations-indsprøjtning inden de går i gang. Eleverne arbejder godt.

Onsdag den 4. marts

8.05-9.00 2.kl. hovedfag/matematik

9.00-9.55 3.kl. hovedfag/dansk

10.15-11.00 1.kl. eurytmi

11.00-11.45 7.kl. matematik

2.klasse hovedfag/matematik

Dagen starter med morgenvers og sange. ”Våren er i luften” og børnene fornemmer at foråret snart kommer og taler også om flere forårsaktiviteter.

Min nathue huer mig ikke
Kalotten ka lotte jo få.
Kasketten kan skytten benytte om natten
Hvis ikke kadetten med kutten vil ha den

Derefter øves tællerytmer i kor og hver række kører sin rytme, hvilket kræver koncentration. Tabeller øves i fællesskab og herefter køres 2,3, 4, 5 og 6 tabel individuelt og elverne er ivrigt deltagende og med. Der arbejdes videre med børnenes talfornemmelse og logiske tænkning gennem lille leg der kører i klassen i matematik. Eleverne har en lille pose med elastikker og de øvrige elever skal gætte hvor mange der i den elevs pose som er ved tavlen. Der er flere en 200 og mindre end 300 etc. Der regnes videre – ” 5 børn deler 25 fastelavnsboller” ”Der er 24 nødder som deles af 4 egern”. Der regnes og fingrene tages ind i mellem til hjælp og hænderne ryger i vejret.

3. klasse hovedfag/dansk

Jeg kommer ind midt i timen og klassen er i gang med at øve fløjte – en cowboy-sang. ”Der er kryds for F – kan i høre den er anderledes ? kaldes fis” Der er både 1,2 og 3 stemmer så der er meget at styre. Der arbejdes og øves koncentreret og det ses tydeligt hvilken ære eleverne sætter i at få stemmerne til at sidde rigtigt.

Hovedfagshæfterne kommer frem og fortællingen om Henok der finder den hellige bog genfortælles herefter fortælles dagens del af teksten, som børnene skriver ned. ”Skal der punktum efter overskrift ?” vil en elev vide. Der skrives koncentreret og trænes stavning, skrivning og motorik. Eleverne er lidt generte og dækker let deres hæfter da jeg går rundt og ser dagens skrivning. Der skal også findes på og laves en tegning, der passer til teksten. Et sidste spørgsmål som en elev har overvejet ”Vidste Henok at han var en særlig sjæl med udvalgt opgave fra Gud?” Læreren lader det være op til elverne at svare.

1.klasse eurytmi

Klassen mødes foran eurytmi salen, hvor eurytmi-sko ligger fremme og børnene gør sig klar. Der skal være samling, ro og fokus før eleverne kommer ind og samles i stor cirkel. Pianisten sætter musik til øvelserne, som har sit udspring i fyrtøjet. Der skabes en række figurer – som skov, træ, huse etc. Herefter foldes fortællingen ud med soldaten, der slår på sit fyrtøj og hunden fører prinsessen gennem byen. Eleverne deltager og skal finde den rigtige vej til soldatens hus. Børnene er deltagende og medlevende i fortællingen og eurytmien. Men i 1.klasse skal der jo ikke så meget til at forsvinde ind i sin egen drømmeverden, så elverne må tidvist støttes gennem øvelserne. Jeg deltog aktivt de første 15 min, hvorefter jeg observerede.

7.klasse matematik

Jeg kommer ind til anden fagtime, eleverne er ved at pakke væk efter male-time og 7. klasse skal holdes til. Der er lidt træghed og nu skal de i gang med matematik øvetime i brøkgregning og ligninger. Der udleveres øveark og skrives herudover stykker på tavlen. Efter kort omstillingsperiode kommer eleverne i gang og bruger læreren som konsulent og støtte, hvis der er svære udfordringer i stykkerne. ”7. klasse ro og hånden op, hvis I vil spørge om noget”. Resten laves hjemme til næste gang.

Tirsdag den 10. marts

8.05-9.00 6.kl. hovedfag/historie

9.00-9.55 7.kl. folkedans

10.15-11.00 9.kl. engelsk

11.00-11.25 5.kl. tysk

11.25-11.45 3.kl. klassens time

6.kl. hovedfag/historie

Tredje tilsyns-dag og der er forår i luften. Her klokken 8 om morgenen sjipper pigerne fra 6.klasse på livet løs og drengene er på basket banen. Skolegården summer og det er tydeligt at børnene nyder årstiden meget.

Klassen starter med morgenvers ”Jeg skuer ud i verden .....” Tirsdag er en særlig dag for klasselæreren har sit eget vers, som eleverne har skrevet til hende og det siger hun i dag. Ellers fortsættes morgenen med sange – ”Nu er dagen fuld af sang” og sangene afsluttes med sang på latin, hvilket passer til aktuelle periode om Rom. Klassen er i øvrigt også smukt dekoreret med elevernes akvareller af aquadukter. I fællesskab med eleverne opsummeres Roms historie og de 7 konger og ikke mindst romernes kamp med gallerne om byen. Seneste tekst om 7 måneders belejring af Rom genfortælles. Teksten og tegninger afleveres til gennemsyn til læreren. Aquaduktens funktion og udformning beskrives af eleverne, som viser fin historisk og kulturhistorisk viden.

7.kl. folkedans

Forår, Majfest og folkedans af 7. klasse hænger uløseligt sammen og 7. klasse har i dag deres folkedanse-træning. Alle stiller pænt op med fast partner inden de går ind – ”Jeg har næsten ingen stemme i dag, så vær stille og hør efter som I plejer”, siger læreren ved indgang og eleverne anstrenger sig indledningsvist. Formationer, rundgange etc. i de forskellige danse er fint indøvede – ”Hold cirklen og drej baglæns hver gang.” Der må støtte til. Mellem dansene hopper de unge rundt og tager improviserede trin, løber lidt efter hinanden. Tydeligt at de trives med dansen, det mere fysiske og kontakten med hinanden, selvom den også er udfordrende. Der var både ”To-tur fra Vejle”, ”Kolo” og en ”Paddy coke polka” på programmet. Det bliver spændende at se de færdigt indøvede danse til sommerfesten.

9.kl. engelsk

Martin Luther King, Freedom-riders – der er engelsk sproget film om sortes borgerrettigheds-kamp på programmet. Der er intens og fokuseret stemning i klassen. Eleverne deltager og tager enkelte noter. Flot og gribende film, som klassen efterfølgende skal drøfte. Klassen læser også biografi om Martin Luther King.

5.kl. tysk

”Wir haben Besuch” – interessen for mig er stor i de forskellige klasser. Undervisningen fortsættes med vers om ”Vogelfänger” fra Mozarts ”Tryllefløjten”. Og herefter er der flere lege prægede situationer hvor eleverne skal bruge deres forståelse og tale sammen og på klassen. ”Was hast du Heute in deine Brottkasse ?”

Der udleveres kort med forskellige ord som hører sammen i overordnede klasser. Børnene går rundt i klassen og finder sammen med deres kategori, hvorefter rækkefølgen på kategorien siges højt for øvrige elever. ”Maus, Ratte, Katze und Scharf” – ”Gestern, Heute, Morgen und Übermorgen. Eleverne er aktive, legende og tysktalende.

3.kl klassens time

Klassen sidder i stor rundkreds midt i lokalet og taler om at være et specielt og et unikt menneske. Hvordan er de ens og hvordan er de forskellige? Der arbejdes med anti-mobbe program, hvor der opbygges bedre kendskab til hinanden, ligesom den enkeltes selvforståelse og selvværd søges styrket for netop at modvirke dårligt klasse miljø og mobning. Der er god deltagelse, hvor eleverne lytter og spørger fint ind til hinanden. Det gør indtryk, at høre elev fortælle om mobbe oplevelse på tidligere skole. Herefter udleveres spørgeark, hvor eleverne skal lege ”detektiver” i forhold til hinanden og afklare hvem der passer til spørgsmålene – ”Har hund el. kat ? og har blå øjne.” Etc. Næste gang skal eleverne dele deres viden om hinanden og drøfte hvordan det er at blive spurgt og opleve interesse fra andre. Miljøet og stemningen i klassen virker god efter denne time,

Jesper Thybo
Tilsynsførende
Autoriseret psykolog